

UW WATERSCHAP

Commissie F.B.A.

Adres	Steenbokstraat 10 Postbus 4142 7320 AC Apeldoorn
Telefoon	(055) 527 29 11
E-Mail	info@vallei-veluwe.nl
Website	www.vallei-veluwe.nl

Besprekingsverslag

Datum	17 juni 2019
Aanwezigen	J.G.W. van Megen (voorzitter), T. Klip-Martin (dijkgraaf), K.A. Blokland (secretaris-directeur), P.J. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), D.S. Schoonman (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), C. van Dijk (ChristenUnie), T.A.M. van Es (Water Natuurlijk), W. Goedhart (Natuurterreinen), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), J. Immeke (Ongebouwd), J. van der Kolk (Lokaal Waterbeheer), R. Kremers (CDA), C. de Kruijf (PvdA), E. Baron Mackay (VVD), A.T.F. Meier (Water Natuurlijk), H.H. Pastoor (50PLUS), L.K. Pennings (Bedrijven), J.C. Pol-de Visser (AWP), G.C. Sprik (50PLUS), M.A.J. van der Tas (CDA), C.E.P. Wilton (VVD), H.J. Van der Wind (SGP)
Commissieleden niet zijnde gekozen bestuursleden	In functie : S. Buist (PvdA), A. Zijlstra (ChristenUnie)
Ambtelijk aanw.	Gerwin Hospers, Janneke ter Harmsel, Krijn van der Herik, Douwe Jan Tilkema, Leonie Dennenberg, Adriaan Smink, Henry van Veldhuizen, Harriet Renshoff, Roderick Moolenaars, Harry Prinsen, Hedzer Gietema. Op publieke tribune: E.M.N. Rooijmans-van Steenbergen (VVD); Sjoerd Mulder (VVD), Auke Terlouw (CDA).
Kopie aan	Aan- en afwezigen
Opgemaakt door	Nicolien Knapen
Volgende verg.	

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Beëdiging commissieleden niet zijnde een gekozen bestuurslid

De dijkgraaf leest de tekst van de eed/belofte voor: "Ik zweer/verklaar dat ik, om tot commissielid niet zijnde een gekozen bestuurslid te worden benoemd, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd. Ik zweer/verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer/beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid niet zijnde een gekozen bestuurslid naar eer en geweten zal vervullen".

Antwoord op de eed van betrokkene: "Zo waarlijk helpe mij God Almachtig".

Antwoord op de belofte van betrokkene: "Dat verklaar en beloof ik".

Mevrouw Rooijmans en de heer Buist leggen de belofte af. De heer Zijlstra legt de eed af. Zij worden van harte gefeliciteerd en ontvangen een mooie bos bloemen.

3. Mededelingen

- Post wordt voortaan niet meer per mail gezonden, maar in een aparte map in iBabs geplaatst.
- De toetsenbordjes behorend bij de iPads worden op 10 juli a.s. uitgedeeld tijdens de ab-vergadering in Barneveld.
- Iedereen wordt verzocht om aan mevrouw Bijleveld te laten weten of men al dan niet mee gaat met de excursie in september.
- Vrijdag jl. heeft het ab informatie ontvangen over de verschillende krantenartikelen m.b.t. de inval bij mestbedrijf Jan Bakker. Op dit moment is er geen nieuwe informatie. Net als veel anderen is het waterschap geschrokken van deze berichtgeving. Het is nog veel te vroeg om te zeggen of dit consequenties heeft voor de samenwerking in het kader van de BECH. Voor zover nu bekend maakt de administratie van BECH geen onderdeel uit van het onderzoek. De berichtgeving van het Openbaar Ministerie over ontwikkelingen in de zaak worden gevolgd evenals of dit impact heeft op het waterschap. Het algemeen bestuur wordt vanzelfsprekend op de hoogte gehouden, schriftelijk dan wel via het fractievoorzittersoverleg. In het licht van deze recente ontwikkelingen is vanmiddag besloten om de geplande opening van BECH van 20 september jl. naar het voorjaar 2020 te verplaatsen.

4. Vaststellen verslag commissie F.B.A. van 8 april 2019

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de samensteller.

Naar aanleiding van het verslag zijn er geen opmerkingen.

Actielijst:

1. Rapportage BECH meenemen bij de Evaluatie energie- en grondstoffenfabrieken: Hier wordt de datum Q3 2019 aan gekoppeld.
2. Nota m.b.t. schuldbalans en reserves bespreken: Dit punt blijft staan.
3. Bekijken of het mogelijk is om publieksjaarverslag onderdeel te laten zijn van totaal van de jaarstukken: Dit punt blijft staan.

5. Voorjaarsbrief 2020

Presentatie

De presentatie wordt verzorgd door de heer Blokland en de heren Van Veldhuizen en Smeenk (beiden Programmamanager). Alle leden van het college van d&h hebben een bestuurlijke bijdrage.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie F.B.A.:

- Complimenten voor het stuk wat er ligt; het is overzichtelijk en beknopt.

- Is al bekend wat het pilotgebied gaat worden in het kader van het gebiedsgericht werken?
- Zorg ervoor dat de digitalisering van de communicatie niet een te grote afstand creëert met de burgers. Zichtbaarheid vanuit personen is belangrijk.
- Biodiversiteit is een ruim begrip. Waar wordt dat aan gemeten? Wat is het toetsingskader aan de hand waarvan teruggang wordt geconstateerd?
- Vorig jaar waren er twee belangrijke issues aan de orde: de droogteproblematiek en de biodiversiteit. Dat zit verstopt in de verschillende programmaonderdelen, maar dat zou eigenlijk een meer samenhangend verhaal moeten zijn en concreter.
- De richtinggevende principes zijn herkenbaar, maar zouden een nadere uitwerking c.q. concretisering moeten krijgen.
- Deze week wordt de Novi gepresenteerd en dat komt nergens in de Voorjaarsbrief aan de orde. Opgeroepen wordt om op korte termijn een bijeenkomst te organiseren over de Novi en de Bovi daar tegenaan te houden.
- De Voorjaarsbrief is erg op hoofdlijnen. Dat geeft ruimte, maar is anderzijds ook vaag. E.e.a. mag duidelijker worden opgeschreven. M.b.t. de KRW is belangrijk dit helder te maken. Gaan we het nou halen of niet.
- Een actualisatie van het cultuurhistoriebeleid zou zinvol zijn en vervolgens kan dit opgenomen worden in de Bestuursagenda.
- Wat levert digitalisering nou daadwerkelijk op? Gaan we slimmer werken en worden we efficiënter?
- De toegezegde notitie over het weerstandsvermogen moet goed betrokken worden bij de tarifiering.
- Bij zo'n grote opgave moet er een zwaarder accent liggen op de communicatie om mensen mee te krijgen.
- In de Voorjaarsbrief wordt een winstwaarschuwing afgegeven en worden risico's benoemd. Als wens wordt meegegeven om de notitie weerstandsvermogen te integreren in de begroting. Is er draagvlak daar wat integraler naar te kijken?
- Een van de kansen/risico's die is benoemd is de CO2-belasting. Waterschappen hebben areaal en structuur. Wellicht ligt hier een kans om via de Unie aan te bieden dat de waterschappen een rol kunnen spelen in het helpen hoe om te gaan met CO2.
- Het is de moeite waard om in zowel de brief als de bijlage explicieter te zijn over de negatieve effecten van klimaatverandering.
- De Bovi is vastgesteld in februari. Lukt het om met gemeenten en anderen in gesprek te komen over de langetermijnvisie? En kan het ab daar mogelijk een rol in spelen?
- Er worden bestuurlijke risico's op met name het financiële vlak benoemd. Heeft het waterschap zelf voldoende kwaliteit in huis om die uitdagingen het hoofd te bieden?
- De schulddispositie is nog wel erg hoog. Hoe ziet het college dat?
- M.b.t. de kostenverdeling tussen de verschillende categorieën is een landelijke discussie gaande. Graag op korte termijn bespreken.
- Partnerschap is belangrijk, maar de doelen van de Bovi staan bovenaan.
- Er wordt aandacht gevraagd voor de ontwikkeling van zonneweides. Er zijn nogal wat ecologen die de biodiversiteit en ook de bodemkwaliteit ter discussie stellen. Het

zou waardevol zijn om binnen de Unie te bespreken of hierover wellicht een signaal moet worden afgegeven.

- Maaibeheer: Het systeem moet zodanig ingericht worden dat er snel geacteerd kan worden. Binnenkort komt een onderzoek beschikbaar van Wetterskip Fryslân en het Mesdagfonds. Hier kunnen belangwekkende conclusies uitkomen.
- Het waterschap gaat investeren in meekoppel-kansen. Er wordt gesteld dat de gemeente leidend is, maar het waterschap levert de expertise.
- Het is een goede keuze om de Bestuursagenda de ruimte te geven. De fractie Bedrijfsleven komt op 3 juli a.s. met bestuurlijke vragen.
- Voorgesteld wordt om bijvoorbeeld op het terrein van de Bovi in de begroting aan beleidsdoelen duidelijke targets te hangen.
- Er moet veel gebeuren, dus een duidelijke planning en prioritering is belangrijk. Wees realistisch bij de begroting en wees helder in de prioriteitsstelling.
- Er wordt een suggestie gedaan om geen diesels meer over de dijken te laten rijden, maar dit voortaan elektrisch te doen.
- De ambities m.b.t. klimaatverandering en biodiversiteit mogen wat duidelijker verwoord worden in de Voorjaarsbrief.
- Is er bij aangepast maaibeheer voldoende aandacht voor onkruiddruk?
- M.b.t. het afzetten van slootmaaisel bij agrariërs moet er ook aandacht zijn voor bijvoorbeeld weggegooide blikjes e.d. Voor wie zijn dan de risico's?

Beantwoording door de dijkgraaf:

- Dank voor de complimenten.
- Er is bewust een slanker stuk geschreven waarin aangegeven wordt waar het waterschap mee bezig is. Hiermee wordt ruimte gegeven aan de Bestuursagenda en aan het nieuwe Waterbeheerprogramma.
- De Bovi heeft een relatie met de Bestuursagenda en het nieuwe WBP. De Novi en de Bovi kunnen best tegen elkaar aangelegd worden, maar de indruk is niet dat het contrair is aan elkaar.
- Concretisering is een volgende stap, waarbij de wensen en keuzes van het ab worden/zijn meegenomen. Er zullen zeker keuzes gemaakt moeten worden.
- Digitalisering is geen doel op zich, maar bijvoorbeeld in het kader van de Omgevingswet is het gewoonweg verplicht e.e.a. digitaal aan te leveren.
- De organisatieontwikkeling heeft te maken met het feit dat het werk anders georganiseerd gaat worden omdat met meer partners wordt samengewerkt.
- De Bovi is tot stand gekomen met de omgeving. Met die groep mensen en ook anderen wordt bekeken hoe e.e.a. verder te concretiseren.
- Partnerschap: Voor veel zaken in het kader van het bereiken en realiseren van doelen zijn gronden van anderen nodig.
- De aandacht voor zonneweides wordt ongetwijfeld in Unieverband besproken.

Beantwoording door heemraad Ter Maten:

- Cultuurhistorie: Dit is vorig jaar bekeken. De onderdelen A en B zitten goed in de begroting. Er wordt gewerkt aan de herijking van de afspraken voor cultuurhistorie overall.

- Er wordt voortdurend ingezet op en opgeroepen tot klimaatbewustzijn.
- Het waterschap zit bij veel gemeenten aan tafel. Zij maken graag gebruik van de Bovi.
- Het investeren in meekoppel-kansen gaat over recreatief medegebruik en cultuurhistorie. Dat gaat om het subsidiepotje waar mensen een beroep op kunnen doen van maximaal € 5.000 per initiatief. Het is niet de intentie om grootschalig te investeren in taken die bij andere overheden liggen.

Beantwoording door heemraad Schoonman:

- Biodiversiteit: Het is de bedoeling om het komende jaar de stap te maken richting een beleidskader. Uiteraard is het daarbij niet de bedoeling om bijvoorbeeld exoten te versterken.
- Onkruiddruk is nog een zoektocht, want dit moet in samenhang gebeuren met belanghebbenden. Er liggen allerlei kansen, zoals de Grebbelinie waar nagedacht wordt over een bloemenlinie.
- Droogte is de afgelopen jaren al heel prominent aan de orde geweest in relatie tot klimaatadaptie. Ook het waterbodemp programma is gericht op het voorkomen van droogte en wateroverlast.
- De Novi gaat de komende week de inspraak in. Het is een zgn. zelfbindende visie. Vanuit de waterschappen is een aantal oplossingen aangedragen. Het is belangrijk dat als er ruimtelijke ontwikkelingen zijn – dan gaat het om ruimtelijke adaptie en de klimaatakkoorduitwerking – die goed met elkaar samen opgaan. Uiteindelijk gaat het wel leiden tot een aantal afspraken die we als waterschappen willen gaan maken met de rijksoverheid. Ergens moet je een soort bestuursakkoord vormen waarbij je de negatieve ontwikkelingen wilt voorkomen. Dat wordt voornamelijk via het landelijk spoor opgepakt.
- Zonneweides: Een motie in de Tweede Kamer heeft ertoe geleid dat er een zonneladder ontwikkeld gaat worden.
- Maaibeheer: Samen met terreinbeherende organisaties wordt onderkend dat er risico zit in het gekozen maaibeheer. Je wilt flexibel snel kunnen reageren op eventuele wateroverlast, maar daar zit een spanningsveld en een risico in.
- Maaisel inzetten voor bodemverbetering is een grote uitdaging. Samen met de biomassa-alliantie wordt nagedacht hoe het maaisel zoveel mogelijk circulair ingezet kan worden.
- Het is niet eenvoudig om heldere targets te koppelen aan bijvoorbeeld bodem of biodiversiteit. Richting 2050 wordt hieraan gewerkt.
- Elektrisch maaien van dijken is een uitdaging, maar de techniek is nog niet zo ver. Ook de veiligheid moet geborgd kunnen worden.
- De bevindingen/gegevens van Wetterskip Fryslân zullen eventueel gedeeld worden.

Beantwoording door heemraad Gaynor:

- Er is nog geen pilotgebied bepaald m.b.t. de Omgevingswet. Zo gauw dit bekend is, wordt het aan het ab gemeld.
- Het HWBP heeft nu op basis van afgesproken normen al een bepaalde prioritering gekregen. De projecten staan ook als zodanig geprogrammeerd. Als de beoordeling

van de veiligheidstoets tot nieuwe inzichten leidt, dan kan daarin versneld worden aan de hand van voorfinanciering. Uiteraard komt dat terug bij het ab.

- Meekoppel-kansen: Daar waar zich in infrastructurele zin meekoppel-kansen aandienen ligt de bekostiging altijd bij de initiatiefnemer.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

- Het onderwerp m.b.t. reserves, tarieven en schuldpositie komt in Q3 aan de orde. Alles voldoet aan de normen. Het is goed om de afspraken eens tegen het licht te houden, ook in relatie met de grote risico's die inherent zijn aan innovatieve projecten.
- Een goede meerjarenraming is van belang op basis van geactualiseerde cijfers. Assetmanagement is daarbij belangrijk en daar is men volop mee bezig.
- De aanpassing van het belastingstelsel zit in enerzijds de kostentoedeling – dat is vorig jaar aan de orde geweest – en anderzijds nog steeds de CAB-discussie. Op 14 juli a.s. is de eerste aanzet hoe verder te gaan met het proces. Er wordt gevraagd naar helderheid en snelheid. Dit mag niet ten koste gaan van de deelname van waterschappen. Dit komt na de zomervakantie in dit ab aan de orde. Hier zit ook de discussie rondom natuur in.

Advies van de commissie F.B.A.:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 10 juli a.s.

6. Internationale samenwerking

Toelichting door heemraad Ter Maten:

In 2017 is het buitenlandbeleid herzien. Het waterschap voelt een grote verantwoordelijkheid en morele verplichting om kennis en kunde beschikbaar te stellen voor andere plekken in de wereld die het qua schoon water, voldoende water en vuil water het niet zo goed hebben als hier. Dat is uitgemond in beleid Internationale Samenwerking. Leidende principes hierin zijn brengen, halen en delen. Kijk ook waar je het bedrijfsleven in kunt zetten met hun kennis en kunde in het buitenland. Er is voor een paar landen gekozen: Columbia, Ethiopië, Vietnam, Mozambique en Zuid Afrika. Dit alles vindt plaats onder de vlag Dutch Water Authorities (DWA). De nota Internationale Samenwerking is inmiddels door 5 of 6 andere waterschappen integraal overgenomen. Tegelijkertijd waren DWA en de ministeries met elkaar in gesprek om te kijken hoe de inzet in het buitenland efficiënt te combineren. Zowel het ministerie van BZ als van I&W waren heel geïnteresseerd om met de waterschappen aan de slag te gaan. De ministeries waren bereid daar fors geld in te investeren, mits de waterschappen hun kennis en kunde en menskracht beschikbaar stelden. Dat is de Blue Deal geworden. De Blue Deal is door alle waterschappen en de beide ministeries getekend. Doordat dit een organisch proces is geworden is ook de begroting te laag. Er staat € 90.000 op de begroting en uiteindelijk zal een extra bedrag van € 90.000 nodig zijn.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie F.B.A.:

- In hoeverre is het bedrijfsleven er nou bij betrokken? En in hoeverre is dit een taak van het waterschap?

- Het bedrijfsleven is voor, maar dan moet wel de focus aangebracht worden met doelen en monitoring evenals het delen van kennis zodat het van iedereen wordt.
- Is dit wel een taak van het waterschap? Er zijn twijfels of alle waterschappen wel zullen participeren.
- Het zijn heel veel verschillende projecten en het gaat om landen met grote cultuurverschillen.
- Is er ook kans dat anderen, bijvoorbeeld studenten WUR, hier expertise in op kunnen doen?
- Hoe komen we vanuit de Blue Deal tot concrete kansen?
- Het is belangrijk dit niet alleen te delen met collega's, maar vooral breed het partnerschap in te zetten.
- Verzoek is om de monitoring ook met het ab te delen.
- De kennis die we meebrengen moet niet alleen eenrichtingsverkeer zijn. Deel het vooral ook met de lokale partijen, zodat het ook lokaal benut kan worden.

Beantwoording door heemraad Ter Maten:

- Ministeries verdubbelen de bijdrage van de waterschappen juist om te zorgen dat lokale mensen een verdienmodel hebben.
- Er worden wat voorbeelden aangegeven van kennis die in het buitenland is opgedaan, bijvoorbeeld kennis over droogte die hier nu ook wordt toegepast.
- De suggestie van WUR-studenten wordt meegenomen.
- De monitoring kan gedeeld worden met het ab.
- Contouren worden aangegeven en bedrijven gaan er bouwen.
- Er is één waterschap dat niet meedoet. De rest doet in meer of mindere mate mee.
- M.b.t. de landen: Het gaat altijd om samenwerken met andere waterschappen. Bekeken wordt welke expertise in huis is en waar we dat in kunnen zetten.

Advies van de commissie F.B.A.:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 10 juli a.s.

7. Wijziging Gemeenschappelijke Regeling GBLT

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie F.B.A. en beantwoording:

- Er is een vraag over de verantwoording achteraf. Heemraad van Vreeswijk geeft aan dat besluitvorming door het algemeen bestuur van het GBLT plaatsvindt. Die bevoegdheid bleek beperkt te zijn en daarom deze wijziging. Uiteraard wordt het ab in het kader van terugkoppeling over GBLT ingelicht over alle besluitvorming die daar plaatsvindt.
- Wat zijn de gevolgen voor de rechtspositie van de medewerkers? De heemraad antwoordt dat de rechtspositie van medewerkers niet wordt aangetast.

Advies van de commissie F.B.A.:

Dit stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 10 juli a.s.

8. Vaststellen fte's heemraden

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie F.B.A. en beantwoording:

- Verzocht wordt om bij de gebieden van de heemraden ook kaartjes te verstrekken. Heemraad ter Maten zegt dit toe.
- De suggestie wordt gedaan om de betreffende heemraden ook bij de diverse platformen te laten zitten. Heemraad ter Maten antwoordt dat hier wel over gesproken is. In de platformen gaat het om waterketen en klimaatadaptatie; dat vindt voornamelijk in stedelijk gebied plaats. Daarom is ervoor gekozen om dit in één hand te houden: bij heemraad Ter Maten en heemraad Van Vreeswijk als back-up en sparring-partner.

Advies van de commissie F.B.A.:

Dit stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 10 juli a.s.

9. Rondvraag

Mevrouw van der Tas merkt op dat in het college van d&h is afgesproken dat het ab een memo krijgt over de stand van zaken m.b.t. cultuurhistorie. Welke termijn is hieraan gekoppeld? Heemraad ter Maten zegt toe dit terug te koppelen.

N.a.v. de berichtgeving over Jan Bakker verzoekt de heer De Kruijf om een overzicht te krijgen welke samenwerkingsverbanden er zijn met welke partners. De dijkgraaf zegt dit overzicht toe. De heer Blokland voegt toe dat voor de waterschappen in Oost Nederland een bijeenkomst wordt georganiseerd m.b.t. alle gemeenschappelijke regelingen die er zijn.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur, met dank voor ieders inbreng.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 9 september 2019.

Voorzitter

Secretaris

Nr.	Datum afspraak	Actie	Door	Vóór/op	Afgerond
1	08-04-2019	Rapportage BECH meenemen bij de Evaluatie energie- en grondstoffenfabrieken.	College van d&h	Q3 2019	
2	08-04-2019	Nota m.b.t. schuldpostie en reserves bespreken.	College van d&h	Q3 2019	
3	08-04-2019	Bekijken of het mogelijk is om publieksjaarverslag onderdeel te laten zijn van totaal van de jaarstukken.	College van d&h	2020	
4	17-06-2019	Maaibeheer: Bevindingen vanuit onderzoek Wetterskip Fryslan delen met ab.	College van d&h	z.s.m.	
5	17-06-2019	Als pilot Omgevingswet bekend is, dit melden aan ab.	College van d&h	z.s.m.	
6	17-06-2019	Internationale samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Suggestie WUR-studenten meenemen.• Monitoring delen met ab.	College van d&h	z.s.m.	
7	17-06-2019	Cultuurhistorie: Nagaan wanneer memo stand van zaken beschikbaar komt.	College van d&h	10-07-2019	
8	17-06-2019	Overzicht samenwerkingsverbanden beschikbaar stellen aan ab.	College van d&h	z.s.m.	